

आ.व.२०६२/०६३ को बार्षिक तथा तेश्रो चौमासिक कार्यक्रमको समिक्षा : एक भलक

बिमल कुमार उप्रेती
प्रमुख, आर्थिक प्रशासन महाशाखा

यस केन्द्रले आ.व.२०६२/६३ मा ६ वटा कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष्य राखिएको र सो कार्यक्रम संचालनका लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट सात करोड पचपन्न लाख, स्वास्थ्य करकोषको तर्फबाट ३ करोड पचास लाख र आन्तरीक श्रोतबाट तेह्र करोड अठ्ठाइस लाख बहत्तर हजार व्यहोर्ने गरी कूल रु.चौबीस करोड तेत्तीस लाख बहत्तर हजारको बजेट व्यवस्था गरिएकोमा यस आर्थिक वर्षमा ६ वटा कार्यक्रम सम्पन्न भै चौबीस करोड आठ लाख सन्ताउन्न हजार खर्च समेत भै उक्त रकमबाट निम्न लिखित कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएकोछ ।

१. मुटुरोगीहरुको परीक्षण सेवा:

यस चौमासिकमा केन्द्रको विभिन्न सेवाहरु मार्फत १५,००० जना विरामीहरुलाई मुटुको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने कार्यक्रम राखिएकोमा सो अवधिमा जम्मा २१,१५४ जना विरामीको स्वास्थ्य परीक्षण भएकोछ । यस आ.व.२०६२/६३ मा कुल ४०,००० जना विरामीहरुलाई सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य राखेकोमा वार्षिक लक्ष्यको आधारमा यस चौमासिक सम्ममा जम्मा ५९९९० जना मुटुको परीक्षण भै सककोछ । यसरी वार्षिक लक्ष्यको आधारमा १४८% प्रगति भएको देखिन्छ भने तेश्रो चौमासिक लक्ष्यको आधारमा १४१ % प्रतिशत भौतिक प्रगति देखिएकोछ ।

२. मुटुको शल्यक्रिया सेवा:

आ.व.२०६२/६३ मा जम्मा ६०० विरामीको मुटुको शल्यक्रिया गर्ने तथा यसै आ.व.को तेश्रो चौमासिकमा जम्मा २१० जना विरामीको मुटुको शल्यक्रिया गर्ने कार्यक्रम राखिएकोमा यस आ.व.को तेश्रो चौमासिकमा ३५० जना विरामीको मुटुको शल्यक्रिया गरिएकोछ । यस आ.व.२०६२/६३ मा ६०० जना विरामीहरुलाई सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य राखेकोमा वार्षिक लक्ष्यको आधारमा यस चौमासिक सम्ममा जम्मा ८९६ जना मुटुको शल्यक्रिया भै सककोछ । जसमध्ये ६१३ वटा ओपन हार्ट सर्जरी, ८० वटा क्लोज हार्ट सर्जरी र २०३ वटा अन्य सर्जरीहरु सम्पन्न भएका थिए । यसरी वार्षिक लक्ष्यको आधारमा यस चौमासिक सम्ममा १४९% प्रगति भएको देखिन्छ भने तेश्रो चौमासिक लक्ष्यको आधारमा १६७% प्रतिशत भौतिक प्रगति देखिएकोछ ।

३. एन्जियोग्राफी/एन्जियोप्लाष्टी परीक्षण सेवा:

आ.व. २०६२/६३ मा जम्मा ६०० विरामीको मुटुको एन्जियोग्राफी/ एन्जियोप्लाष्टी परीक्षण सेवा गर्ने तथा यसै आ.व.२०६२/६३ को तेश्रो चौमासिकमा जम्मा २१० जना विरामीको मुटुको एन्जियोग्राफी/एन्जियोप्लाष्टी गर्ने कार्यक्रम राखिएकोमा यस आ.व.२०६२/६३ को तेश्रो चौमासिकमा ६३९ जनाको उपचार गरिएकोछ । यस आ.व.२०६२/६३ मा ६०० जना विरामीहरुलाई सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य राखेकोमा वार्षिक लक्ष्यको आधारमा यस चौमासिक सम्ममा जम्मा १८५४ जना विरामीहरुको क्याथल्याब मार्फत अन्य उपचार गरिएकोछ । उपचार गराएको मध्ये ९१५ जना विरामीको मुटुको एन्जियोग्राफी, १०७ जना विरामीको मुटुको एन्जियोप्लाष्टी, २७६ जना विरामीको मुटुको पि.टि.एम.सी,१०२ जना विरामीको पिपिआई,८४ जना विरामीको टि.पि.आई, ५४ जना विरामीको इपिएस तथा अन्य ३१६ जना विरामीको क्याथल्याब मार्फत अन्य सेवाहरु उपलब्ध गराइएको थियो । यसरी वार्षिक लक्ष्यको आधारमा यस चौमासिक सम्ममा ३०९% प्रगति भएको देखिन्छ भने तेश्रो चौमासिक लक्ष्यको आधारमा ३०४% प्रतिशत भौतिक प्रगति देखिएकोछ ।

४. **प्रतिकारात्मक सेवा:**

आ.व. २०६२/६३ मा जम्मा २ वटा प्रतिकारात्मक कार्यक्रम सेवा संचालन गर्ने तथा यसै आ.व. २०६२/६३ को तेश्रो चौमासिकमा जम्मा १ वटा कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा सो कार्यक्रम अन्तर्गत यस केन्द्रले ललितपुर जिल्लाको लेले गा.बि.स.मा मुटुरोगीहरुको लागि १ दिने स्वास्थ्य शिविर संचालन गरी कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो । यसरी वार्षिक लक्ष्यको आधारमा यस चौमासिक सम्ममा १००% प्रगति भएको देखिन्छ भने तेश्रो चौमासिक लक्ष्यको आधारमा १००% प्रतिशत भौतिक प्रगति देखिएकोछ ।

५. **मुटुको भल्भ राहत कार्यक्रम:**

नेपाल सरकारद्वारा शुल्क तिर्न नसक्ने मुटुका गरीब बिरामीहरुका लागि घोषित राहत कार्यक्रम अनुसार स्वास्थ्य मन्त्रालय मार्फत् १०० वटा मुटुका भल्भहरु खरीद गर्न रु.३७ लाख रकम विनियोजित भै आएकोमा उक्त रकमबाट १०० वटा मुटुका भल्भहरु खरीद कार्य सम्पन्न भै हाल उक्त १०० वटा भल्भहरु प्रकिया पुरा गरी बिरामीहरुलाई बितरण गरिसकिएको र ति बिरामीहरुलाई भल्भ लगाइदिने कार्य नियमितरूपमा भै रहेकोछ । यसरी वार्षिक तथा तेश्रो चौमासिक लक्ष्यको आधारमा १००% प्रतिशत भौतिक प्रगति देखिएकोछ ।

६. **पूर्वाधार निर्माण तथा विकास कार्यक्रम:**

आ.व. २०६२/६३ मा जम्मा पूर्वाधार विकास तथा निर्माणका लागि १ वटा कार्यक्रम अन्तर्गत भवन निर्माण तथा मेशिनरी औजार खरीद कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा यस आ.व.को तेश्रो चौमासिकमा सम्पूर्ण कार्यक्रम पुरा भै सकेकोछ । यसरी वार्षिक लक्ष्यको आधारमा यस चौमासिक सम्ममा १००% प्रगति भएको देखिन्छ भने तेश्रो चौमासिक लक्ष्यको आधारमा १००% प्रतिशत भौतिक प्रगति देखिएकोछ ।

निष्कर्ष:

यस केन्द्रले चालू आ.व. २०६२/०६३ को वार्षिक तथा तेश्रो चौमासिकमा ६ वटा कार्यक्रम संचालनका लागि बजेटको व्यवस्था गरेकोमा वार्षिक लक्ष्यको आधारमा तोकिएको भन्दा बढी अर्थात् १००% भन्दा पनि बढी भौतिक प्रगति हासिल गरेको देखिएकोछ भने चौमासिक लक्ष्यको आधारमा १००% भन्दा बढी प्रगति भएको व्यहोरा प्रस्तुत आंकडाबाट नै देखिन्छ । साथै वित्तीयतर्फ यस तेश्रो चौमासिकमा १००% प्रतिशत प्रगति देखिन्छ भने वार्षिक लक्ष्यको आधारमा पनि ९९.००% प्रतिशत प्रगति देखिएकोछ ।

HOSPITAL INDICATORS

F.Y.: 2062 / 063

SN	Indicators	Formula	Third Quarter (FY 062/063)		Annual (FY 062/063)	
			Calculations	Value	Calculations	Value
1	Infection Rate Major Wound Infection	Number of Surgical Cases Infected ----- X 100 Total Number of Surgical Cases	0 -----X 100 350	0 %	0 ---- X 100 896	0 %
2	Infection Rate Minor Wound Infection	Number of Surgical Cases Infected ----- X 100 Total Number of Surgical Cases	2 -----X 100 350	0.57 %	3 ---- X 100 896	0.33 %
3	Average Length of Hospital Stay	Total In Patients Days ----- Total In- Patients	7248 ----- 2409	3.008	20392 ----- 6814	2.99

4	Mortality Rate of Surgical Cases	Deaths of Surgical Cases ----- X 100 Total Number of Surgical Cases	17 ---- X 100 350	4.85 %	43 ----- X 100 896	4.79 %
5	Mortality Rate of Medical Cases	Deaths of Medical Cases ----- X 100 Total Number of Medical Cases	39 ----- X 100 2117	1.84 %	97 ----- X 100 6061	1.6 %
6	Doctor: OPD Patient Ratio	Total OPD Patients ----- Total Doctors	21161 ----- 19	1113.73	59190 ----- 19	3115.26
7	Doctor: In-patients Ratio	Total IPD Patients ----- Total Doctors	2409 ----- 35	68.82	6814 ----- 35	194.68
8	Nurse: In-patients Ratio	Total IPD Patients ----- Total Nurse in IPD	2409 ----- 96	25.09	6814 ----- 96	70.97
9	Percentage of Non-salary Cost	Total Non-salary Cost ----- X 100 Total Cost	71435902 ----- X 100 81428028	87.72 %	209180325 ----- X 100 240900457	86.83 %
10	Drug Wastage Rate	Wastage Drug Cost ----- X 100 Total Drug Cost	0 ----- X 100 25177630	0 %	0 ----- X 100 58574343	0 %
11	Bed Occupancy Rate	Number of Bed Occupied ----- X 100 Total Bed Available	7248 ----- X 100 9500	76.29 %	20392 ----- X 100 27201	74.96 %
12	Right Use of Financial Resource	Total Irregularities Amount ----- X 100 Total Expenditure	N/A	N/A	0 ----- X 100 181846976	0 % For 061/062
13	Right Use of Surgeon	Total Operated Cases in a Year ----- X 100 Total Surgeons in a Year	350 ---- X 100 2	175 Cases Per Surgeon	896 ----- X 100 2	448 Cases per Surgeon
14	Poor patients Charge	Number of patient Exempted ----- X 100 Total Number of Patients	159 ----X 100 2409	6.6 %	410 ----- X 100 6814	6.01 %
15	Exemption Rate	Exempted Cost ----- X 100 Total Cost for Patients	4038328 ----- X 100 43856062	9.2 %	9673100 ----- X 100 140868799	6.86 %
16	Patients Sex Ratio	Female Patients ----- Male Ratio	9841 ----- 11320	0.86	27290 ----- 31900	0.85
17	Ratio of Referred Patients	Number of Received Referred Patients ----- Number of Patients Direct Contacted	20950 ----- 211	99.28	58599 ----- 591	99.15

18	Cost Recovery Rate	Total Revenue ----- X 100 Total Cost	59819866.1 ----- X 100 81428028	73.46 %	157968159.1 ----- X 100 240900457	65.57 %
19	Clinics Sustain Rate	Number of Operating Special Clinics ----- X 100 Total Number of Clinics	All Specialists	Clinic	All Specialists	Clinic
20	Average Output Per Day (X-rays)	Total X-rays in a month ----- Total Number of Operating Days	8567 ----- 107	80.06	23329 ----- 313	74.53
21	Average Output (Lab Test)	Total Routine Tests ----- Total Number of Operating Days	93813 ----- 107	876.75	256240 ----- 313	818.65